

Çok değerli e-dergi okurları,

Öncelikle 2014 yılının sizlere, mesleğimize, ülkemize ve dünyaya sağlık, mutluluk, huzur ve barış getirmesi dileklerle yeni yılınızı kutluyorum.

Bu sayımızda dergimizde zevkle okuyacağımız beş araştırma ve dört derleme makale bulacaksınız.

İlk araştırma makalemiz Sayın Seren İntepeler'in gerçekleştirdiği "Bir Üniversite Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin İş Doymu ve Kurumsal Bağlılıklarındaki Değişim" adlı çalışmadır. Çalışmada 2007, 2009 ve 2011 yıllarında bir Üniversite Hastanesinde toplam 1460 hemşirenin iş doymu ve kurumsal bağlılık düzeyleri araştırılmış, veriler İş Doymu Ölçeği ve Kurumsal Bağlılık Ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen verilere göre iş doymunun tüm alt boyutları, toplam puanı ve kurumsal bağlılık puan ortalamaları yıllara göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır. Hemşirelerin işten ayrılmaları önlemek ve bu bağlamda iş doymu ve kurumsal bağlılıklarını artırmak üzere geliştirilen stratejiler, tüm hastanelere örnek olması açısından çok değerli bir çalışmadır.

İkinci araştırma Sayın Koştu, Erkin ve Bayık Temel tarafından gerçekleştirilen "Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM) Formunun Türkçe Uyarlaması: Geçerlilik Çalışması"dır. Ölçeğin kapsam geçerlik indeksi .98 olup Analiz sonucunda Kendall W .047 olarak elde edilmiştir (p= .889). Türkiye için, kendi kendine deri muayenesi formu Türk diline uygun, açık, anlaşılır, geçerli ve uygulanabilir bir erken tanı aracı olarak bulunmuş olması meslektaşların kullanmasını sağlaması açısından çok önemli bir çalışmadır.

Bu sayımızın üçüncü araştırma makalesi "Kadın Doğum Hekimi ve Ebelerin Elektif Sezaryen Doğum Hakkındaki Görüş ve Deneyimleri" olup, Sayın Aksoy Derya ve Güler tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılmayı kabul eden 36 kadın doğum hekimi ve 84 ebe örneklemini oluşturmuş, hekimlerin %100'ünün (elektif=%40.9, tıbbi endikasyon=%59.1) ebelerin ise %48.7'sinin (elektif=%47.4, tıbbi endikasyon=%52.6) kendi doğumlarında sezaryeni deneyimledikleri saptanmıştır. Hekimlerin %58.3'ü ebelerin ise %39.3'ü eğer şuanda hamile olsalar kendileri ya da eşleri için elektif sezaryen doğumu seçeceklerini belirtmiş olup, her iki grup için, elektif sezaryen doğumu seçmedeki ilk neden hekimlerde %33.3, ebelerde %78.7 ile "ağrı çekmek istememek/korkmak" olarak belirlenmiştir. Kadın doğum hekimi ve ebelerin elektif sezaryen doğuma eğilimli olduğunu gösteren önemli bir sonuç ortaya koyması açısından dikkat çekici bir çalışmadır.

Dergimizin dördüncü çalışması Sayın Zincir, Kaya Erten, Seviğ ve Özkan' a ait olup "Akran Eğitimi Yöntemi Kullanılarak Yürütülen Sosyal Projelerin Liderlik, Problem Çözme ve Atılmanlık Becerilerinin Gelişimine Etkisi" dir. İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan bir üniversite'nin sağlık bilimleri fakültesi dördüncü sınıf hemşirelik öğrencileri ile karma araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen çalışmada veri toplama aracı olarak sosyo-demografik özellikleri içeren anket formu, anket formu, Liderlik Davranışı Belirleme Ölçeği (LDBÖ), Problem Çözme Envanteri (PÇE) ve Rathus Atılmanlık Envanteri (RAE) kullanılmıştır. Akran eğitimi yöntemiyle yürütülen sosyal projelerin öğrencilerin atılmanlık, liderlik ve problem çözme becerilerini geliştirdiği belirlenmiştir (p<0,05). Hemşirelik eğitiminde yaşayarak öğrenme ve

akran eğitimi yöntemi ile yürütülen sosyal projelerle akran eğitiminin yaygınlaştırılması gereğini vurgulayan değerli bir çalışmadır.

Bu sayımızın son araştırma makalesi "Kronik ağrılı hastaların TENS uygulaması öncesi ve sonrası yaşam kalitesi, ağrı ve hemşirelerden memnuniyet düzeylerinin incelenmesi" olup, yazarları Karayurt, Gürbüz, Bilik, Vural, Fırat ve Ordın' dir. Kronik ağrı nedeniyle ağrı ünitesine başvuran hastaların TENS uygulaması öncesi ve sonrası yaşam kalitesi, ağrı ve hemşirelerden memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Veriler, TENS Hasta Tanıtım Formu, SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği, Sayısal Ağrı Ölçeği, Hemşire Memnuniyet Formu kullanılarak toplanmıştır. TENS uygulaması sonrası öncesine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yaşam kalitesinin mental işlev alt boyutu hariç diğer yedi alt boyut puan ortalamalarının arttığını saptayan bu araştırma hastaların kronik ağrılarını azaltmada ve yaşam kalitelerini iyileştirmede ne kadar yararlı olacağını vurgulaması açısından önemlidir.

Bu sayımızdaki ilk derleme Sayın Çatal ve Dicle tarafından derlenen "Teori Araştırma Bileşeni: Roy'un Uyum Modeli Örneği"dir. Bu makalede hazırlanan rehberde; teori/model kullanımı; a) kavramsal modelin içeriğinin öğrenilmesi, b) araştırma ve uygulamalarda model kullanımına ilişkin ayrıntılı literatür incelemesi, c) araştırma konusuna ilişkin kavramsal-teorik-deneysel yapının oluşturulması açıklanmış olup hemşirelik araştırmacıları için örnek bir makaledir.

İkinci makalemiz "Diyabet Özyönetim Eğitiminde, Grup Temelli Eğitim, Bireysel Eğitimden Üstün mü?" konulu Sayın Arda ve Kızılcı tarafından derlenmiştir. Makalede Diyabet hastalarının özyönetim eğitimi, bireysel veya grup temelli eğitim yöntemi, eğitim yöntemlerinin avantaj ve dezavantajları açıklanmıştır. Bu nedenle diyabetle ilgilenen akademisyen ve hemşirelere rehber olabilecek bir makaledir.

Üçüncü derleme ise Sayın Şengün ve Üstün tarafından kaleme alınan "Evde Psikososyal Bakım Örneği: Meme Kanseri Tedavisi Sonrası Dönemde Psiko eğitim Uygulaması" olup, meme kanseri sağ kalanlarına evde uygulanan Neuman sistemler modeline göre hazırlanan psiko eğitim programını bir vaka örneği üzerinden sunularak süreçle ilgili deneyimleri aktarılmıştır. Bir vaka örneği verilmiş olması açısından meslektaşlara örnek olabilmesi açısından önemli bir derlemedir.

Bu sayımızın son derlemesi "Sağlığı Geliştirme Modeli: Kavramsal Yapı" olup Sayın Bahar ve Açıl tarafından derlenmiştir. Makalede Pender'in sağlığı geliştirme modelinin felsefi, teorik temeli, modelin tanıtımı, bileşenleri, varsayımları, klinik de kullanımını, ölçüm araçları ve modele yapılan eleştirilere yer verilmiştir. Bu makalede, Pender ile çalışacak olan akademisyenlere ve klinikteki hemşirelere kolaylık sağlayacak olması açısından önemlidir.

Bu sayıda emek veren tüm hakemlere, yazarlara ve yayın kurumumuz üyelerimize çok teşekkür ederim.

Sevgilerimle
Prof. Dr. Zuhâl Bahar
Editör